

KIRSI PEHKONEN

*Unelmien
talo
Jylhäsalmeilta*

KARISTO
HELSINKI

Tekstin- ja tiedonlouhinta kielletty.
Text and data mining prohibited.

© Kirsi Pehkonen ja Karisto / Kustannusosakeyhtiö Otava 2026

Tekstin- ja tiedonlouhinta kielletty.

ISBN 978-951-1-51458-9

OTAVA
KIRJAPAINO
Keuruu 2026

1

Pipsa avasi auton sivuikkunaa muutaman sentin ja antoi toukokuun tuoksujen humista sisään. Ilmavirta tarttui poninhännälle niskaan koottuihin tummanvaaleisiin hiuksiin ja lepatteli niitä poskille saakka. Pipsa vilkaisi itseään taustapeilistä, huomasi kevään auringonpaisteen piirtäneen pari pisamaa lisää, ja hymyili itsekseen. Hän aukaisi pari ylintä nappia paitapuserosta, nyt sai jo vaihtaa vapaammalle.

Ei hullumpaa, kaikki oli mennyt jopa paremmin kuin hän oli osannut odottaa.

Hän oli ajanut aamupäivällä Korkealasta naapurikunnan keskustan tuntumaan myönteisin odotuksin, eikä ollut pettynyt. Pienessä mutta sievässä puutalossa oli ollut vasta ensimmäinen näyttö, silti paikalle oli tullut peräti puolenkymmentä vakavasti ostajalta vaikuttanutta katsojaa, pääasiassa pariskuntia.

Esitellessään hyvällä maulla remontoitua kylpyhuonetta ja siistiä vaaleaa keittiötä Pipsa oli aavistellut, että ostotarjouksia saattaisi tulla saman tien. Somassa hyvin hoidetun puutarhan ympäröimässä pikkukodissa kierrelleet ostajaehdokkaat olivat vilkuilleet toisiaan alta kulmien kuin arvioiden, oliko muilla aikeita tämän talon suhteen, pitäisikö jättää tarjous ennen kuin joku muu ehtisi. Ilmassa oli ollut kilpailun tuntua.

Pipsa ei tietenkään ollut pyrkinyt sitä laimentamaan, pikemminkin pikkuisen päinvastoin.

– Juuri niin, tarjouksen voi jättää heti, hän oli hymyillyt eläkeläispariskunnalle.

Ehkä hiukan korotetulla äänenvoimakkuudella, jotta muutkin korviaan höristelevät sen kuulivat. Aivan pienen tauon jälkeen hän ei malttanut olla lisäämättä vielä vähän löylyä.

– Oikein kysytyssä kohteissa nopeimmat päättäjät usein pääsevät kantamaan muuttolaatikon sisään.

Hänen ei tarvinnut teeskennellä empaattista ja ymmärtäväistä, hän oli sitä. Asunnon ostaminen oli tärkeä hankinta ja iso päätös, monille koko elämän suurin, ja hän ymmärsi oikein hyvin, millaista myllerrystä se ihmismielessä nostatti. Eläkeläispariskunnalle kerta ei ollut ensimmäinen, he olivat muuttamassa pääkaupunkiseudulta synnyinseudulleen. Kotia oli ehditty vaihtaa useamman kerran elämän varrella.

Useimmat asunnonostajat jättivät nykyään ostotarjouksensa rahoitusehdolla, koska pankkien lainapäätökset veivät aikaa, jopa viikkoja. Se ei kuitenkaan sitonut myyjää, joten riskinä oli, että asunto myytiin lainapäätöstä odotellessa toiselle ostajalle, jolla rahoitus oli valmiina. Eläkeläisparilla oli, joten jos tarjous olisi hyväksymiskelpoinen, kaupantekoon voitaisiin päästä hyvin pian.

Aika usein Pipsa törmäsi siihen luuloon, että pyyntihinnalla vain kokeiltiin kepillä jäätä, että kuinka paljon kohteesta voisi härskisti pyytää ja tinkavaraa olisi reilusti. Tosiasiassa Kiinteistöväälitys Kotiviidassa, kuten useimmissa muissakin firmoissa, asunnon hinta pyrittiin määrittelemään mahdollisimman oikeaksi. Silloin myyjä tiesi, mitä oli odotettavissa, ja ostaja ymmärsi, mitä piti maksaa.

Tällä kertaa oli käynyt juuri niin kuin hän ounasteli. Innokkaimmalta vaikuttanut eläkeläispariskunta todella teki tarjouksen siltä seisomalta, heti näytön päätteeksi. He olivat jo ennalta perehtyneet netissä huolellisesti talon ja tontin tietoihin, joten he olivat tulleet näyttöön tosimelellä. He tarttuivat tilaisuuteen, kun totesivat tulevan eläkekodin vastaavan heidän odotuksiaan.

Jos myytävä kiinteistö olisi sijainnut Korkealassa, Pipsa olisi ehdottanut siirtymistä Kotiviidan toimistolle ostotarjouksen laatimista varten. Naapurikunnassa heidän oli kuitenkin kätevinä yhdessä laatia se paikan päällä. Kun Pipsa otti ostotarjouslomakkeen esille laukustaan, muista asunnonkatsojista vielä paikalle jäänyt iäkäs rouva huokaisi pettyneenä. Hän tajusi, että asunto oli luultavasti jo käytännössä myyty, ja lähti. Pipsa oli melko varma, että kaupat voitaisiin lyödä lukkoon samana päivänä. Toukokuu oli käynnistynyt oikein hyvin.

Eläkeläispari lähti paikalta jännityksestä punoittaen ja miltei innosta pomppien. Tämä oli niitä onnekkaita ja onnistuneita toimeksiantoja, jossa välittäjän ei tarvinnut huhkia kuukausikaupalla palkkio-osuutensa eteen. Melko harvinaista herkkua!

Maantie kaarteli halki keväisten peltojen ja metsien, ja Pipsa nautti ajamisesta rauhallisella reitillä. Hän nuuhki avonaisesta ikkunasta sisään virtavaa tuulta, jossa tuoksui vuoroin kasvua puskeva tienpiennar, raikas havumetsä ja muheva peltomaa. Kevät oli puhkeimmillaan, isä olisi sanonut, jos olisi ollut kyydissä, ja ollut aivan oikeassa.

Varmaan isä sanoisi tänään sitä samaa toiselle asiakkaalle, jonka kesämökin myyntitoimeksiannosta oli neuvottelemassa. Isä tunsu melkein kaikki korkealalaiset, jos ei henkilökohtaisesti, niin ainakin jostain asiayhteydestä.

Nimeltä, tuttuna tai tutuntuttuna. Oli aina valmiina rupattelemaan niitä näitä samalla kun toisella kädellä jo laati toimeksiantosopimusta.

Tosin välillä isä marisi, että tietokoneaikana se ei enää niin vaan onnistunutkaan. Jos vahingossa jäi laittamatta joku täppä tai se lipsahti väärään kohtaan, niin koko homma saattoi mennä pilalle. Paperilla ja kynällä pystyi kirjoittamaan lehtiöön katsomatta ja priimaa tuli, läppärit tekivät luvatta omia temppujaan, jos yhtään herpaantui.

Pipsa havahtui ajatuksistaan ja hidasti ajovauhtia. Hänen edellään samaa kaistaa kulki traktori ja korkealaitainen peräkärri. Hän ei voinut nähdä, mitä laitojen sisällä oli, mutta epäilemättä jotain maatalouteen liittyvää. Kapeapientareinen päällystetty tie mutkitteli niin, ettei näkyvyyttä ohittamiselle ollut tarpeeksi. Pipsa ei silti pahastunut, paluumatkalla hänellä ei enää ollut kiire.

Hän körötteli eteenpäin sopivan turvavälin etäisyydellä ja katseli tarkemmin maisemia ympärillään. Jylhäsalmi, hän tiesi kylän nimen, vaikkei sitä sen kummemmin tuntenut, toisin kuin tunsii monet muut kyläseudut Korkealan kunnan alueella. Kaunista oli. Loivasti kumpuilevia peltoja, niiden keskellä pieniä metsiköitä, välillä tiheämpää metsää, hoidetun näköisiä taloja ja pihoja.

Vasemmalle avautui hiirenkorvainen koivukuja, jota jatkui niin pitkästi, että Pipsa ehti nähdä talosta vain vilauksen kattoa. Pienen levikkeen reunassa oikealla seiso i punainen maitolaituri, niitäkin näköjään vielä oli, varmaan vain koristetarkoituksessa. Pienen matkan päässä harva harmaa lato rönötti miltei tien vieressä, vielä lehdettömien takkuis ten risukoiden ympäröimänä. Sellaista maalaismaisemaa, joka kesäasussaan sopisi postikortteihin.

Pipsa tuli ajatelleeksi, että hän ei ollut koskaan käynyt yhdessäkään kohteessa tällä kylällä eikä muistanut, että Kiinteistövälitys Kotiviita LKV Oy:llä olisi koko kuluneena talvena ollut täältä yhtään myynti- tai ostotoimeksiantoa. Toisaalta se ei ollut yllättävää, sillä haja-asutusalueilla talvi-kauppa oli hiljaisempaa.

Tai ehkäpä Jylhäsalmen maisemat olivat niin houkuttelevat, että vaihtuvuutta oli vähän, jos ollenkaan. Toisaalta sehän tarkoitti sitä, että kun jotain tulisi myyntiin, kysyntää olisi mukavasti. Se pitäisi tältä kylältä oikeastaan laittaa korvan taakse, vastaisen varalle.

Tie oikeni, mutta Pipsa ei päässyt vieläkkään ohittamaan, sillä vastaan alkoi tulla autoja harvana mutta pitkänä letkana. Niinpä tietysti, edessäpäin oli lossi. Se oli varmaan-kin juuri tuonut rantaan täyden autolastin, joka nyt jatkoi jonona matkaansa.

Vaikka kevätsää oli aurinkoinen, autonikkunasta sisään puhaltava viima alkoi vähitellen tuntua kalsealta, ja Pipsa sulki ikkunan. Hän valui eteenpäin traktorivauhtia ja päätti edelleen olla hermostumatta. Etenkään hyvin sujuneen näytön jälkeen oli turha ärsyyntyä asioista, joille ei voinut mitään.

Traktorivauhdissa ehti hyvin lukea tienviittoja ja tilanimiä. Oli oikeastaan aika herttaista, että täällä maalla taloilla tai tiloilla oli nimet, joita käytettiin, ja maalattiin tienviittoihinkin. Tosin olihan kaupungeissakin nykyään trendinä etenkin keskusta-alueilla käyttää asuinrakennuksista nimiä. Häinkin oli välittänyt asuntoja sellaisista taloyhtiöistä kuin Raatihovi, Liisankulma ja Wallantalo.

Mäyrämäki, luki tienviitassa, jonka ohi traktorikärri juuri jyryytteli. Seuraavana Heltanharju, se oli veikeä.

Vihdoin peräkärryn vasemmanpuoleinen vilkku alkoi välähdellä epätähtisesti oranssina. Traktorin vauhti hidastui ja pysähtyi, Pipsan samoin. Kun vastaantuleva liikennevirta ehtyi, traktori lasteineen kääntyi hieman vaappuen sivutielle. Pipsa oli jo painamassa kaasua raskaalla jalalla, mutta tajusi sen sitten turhaksi. Hän oli niin lähellä lossia, että nopeusrajoitus laski juuri neljäänkymmppiin.

Pian selvisi, että tiellä vastaan tulleen autolastin jälkeen lossi oli jo ehtinyt ottaa uudet kyytiläiset mukaansa ja lähteä matkaan kohti vastarantaa. Paluumatka ei edistyisi, olisi jätävä odottamaan lossin seuraavaa kierrosta.

Pieni ärtymys pääsi melkein hiipimään iholle, mutta se pyyhkiytyi hetkessä pois, kun Pipsa hoksasi vaihtoehdon autossa torottamiselle. Komean hiirenkorvaa puskevan koivurivistön takana ennen lossirantaa oli kahvila. Juuri oikeassa paikassa, hänhän voisi tarjota itselleen onnittelukahvit hyvin sujuneesta työstä!

Pipsa puikkasi keltavalkoteipatun firman auton kahvilan parkkipaikalle. Samahan se oli ottaa pakkotauosta kaikki ilo irti. Hän nousi tyytyväisenä venytellen autosta, aikoi ottaa aurinkolasit silmiltään, mutta palautti ne kierreesti takaisin. Lossipenkereen ympärillä aurinko kimmelsi järvenselän aalloilla, sen lämpö hiveli ihoa ja tuuli puhalteli poninhännästä irronneet hiukset takaisin korvan taakse. Puidenlehtien esiin työntyvä vihreys oli miltei fosforinkirkasta, pilvettömäksi avartunut taivaansini häikäisi kaksin verroin.

Aivan, kaikessa työinnossa välillä unohtui, kuinka ihana vuodenaika kevät oli näillä seuduilla. Ei katupölyä ja paahtavia kiviseiniä, liikenteen jyrinää ja välkkyviä mainostauluja, vaan valoa, lämpöä ja raikasta ilmaa. Kaiken lisäksi tuoreen

kahvin houkutteleva tuoksu tavoitti Pipsan nenän. Hän oli tainnut tulla juuri oikeaan paikkaan, oikealla hetkellä.

Kahvila oli punamullatussa hirsitalossa, joka oli somistettu runsailla amppelikukilla ja istutuslaatikoilla. Pipsa nyökkäsi itsekseen hyväksyvästi, vaikkei työasioissa ollutkaan. Lossikahvila Lossari, hän luki mainoskytistä. Ulkoasu vastasi odotuksia herttaisesta pikkukylän kesäkahvilasta.

Pipsa seurasi ulkona leijailevaa kahvintuoksua ja astui sisään. Hänen vatsansa heräsi työpäivän horroksesta ja muistutti, että lounas oli tainnut jäädä väliin. Pipsa asetui jonoon muutaman muun samaan aikaan saapuneen asiakkaan perään ja silmäili hämmentyneenä lasivitriiniä ja monen korkuisilla tarjoiluvadeilla peitettyä myyntitiskiä sen jatkona. Nälän yltyessä valinnanvaikeus kävi sekunti sekunnilta pahemmaksi, olisi tehnyt mieli ottaa kaikki.

Järki voitti, ja hän sai tehtyä päätöksensä ennen vuoroaan kassalla. Viipale kesäkasvispiirasta, kolmionmuotoinen pala sitruunakakkua. Kahvia, niin iso kuppi kuin saatavilla oli.

Punavalkoraidalliseen työmekkkoon pukeutunut kypsänikäinen kahvilanmyyjä tervehti häntä iloisin silmin ja naputteli ostokset kassaan.

– Ja mitenkä ois, laitettakos vielä lasillinen viimesyksystä omenatuoremehua? nainen kysyi. – Päivän tarjous, ehkä huomispäivännii tarjous, jos mehua riittää.

– Laitetaan vaan, Pipsa ilahtui. – Kyllä maistuu näin aurinkoisella kelillä.

Pipsa vilautti korttia maksupäätteelle ja nosti tarjottimensa. Hän silmäili hetken ympärilleen, kahviossa oli pöytiä vapaana. Mutta kun hän kerran oli kesäkahvilaan tullut, niin eikös silloin pitänyt suunnata ulos raittiiseen ilmaan.

Lasiovet rannan puolen terassille olivat auki. Pipsa pujotteli ulkoa sisään palaavan kahvitteluporukan keskeltä kaikkein laitimmaiseen pöytään, lähimmäs järvenrantaa. Vaikka toukokuinen aurinko osasi jo lämmittää, hän huomasi viisaimmaksi vetää takin vetoketjun ylös asti kiinni.

Rannan tuntumassa järvivesi hohkasi vielä kylmää ja kepeä tuuli puski sitä vasten ihoa. Tyypillistä kevätsäätä, toisaalta lämmintä, toisaalta kylmää, mikään vaatetus ei olisi täsmälleen oikea. Mutta leivonnaisvalinnat taisivat olla. Pipsa huokaisi ääneen, heti ensimmäinen lusikallinen kesäkasvispiirakkaa suorastaan sulii kielelle.

Kun Pipsa nautinnollisen kahvihetken jälkeen teki lähtöä ja palasi sisään kahvilaan, kassajonossa ei ollut yhtään asiakasta.

– Kiitos, Pipsa hymyili kahvilan emännälle. – Oli tosi maukkaat leivonnaiset, piirakka ja sitruunakakku.

– No kiitos kiittämästä, hyvä että maistui.

– Kesäkasvispiiras oli minulle ihan uusi tuttavuus.

– Se onnii meiän oma keksintö, emäntä naurahti.

– Vähän semmonen sesonkipiirakka. Sitä laitetaan, mikä just sattuu sopivasti kasvamaan. Mutta toistaseks on vielä ostovihannekset ennen kun kesä joutuu peremmälle.

– Tänään oli ainakin porkkanaa?

– Porkkanaa ja paprikaa, ja omasta yrtilaatikosta ruohosipuli jo kurotteli piirakkatarpeiks.

– Niin että ensi viikolla voi olla jotain ihan muuta?

Kahvilan emäntä nyökkäsi ja vilkaisi sitten ulko-ovelle päin.

– Sinunko on se kiinteistönvälityksen auto? Tuossa pihalla.

– Minun, tai siis meidän firman. Kiinteistönvälitys Kotiviita. Kuinka niin?

Pipsalle oli tuttua, että toisinaan toimeksiannot lähtivät liikkeelle yksinkertaisesti siitä, että joku huomasi heidän autonsa parkissa tai samalla kadulla. Asiakas saattoi aloittaa sanomalla, että on tässä vähän mietitty, ei ole vielä tartuttu toimeen, mutta...

– Ei mittään, kuhan yllätyin, kahvilanpitäjä sanoi. – Kun harvemmin tällä suunnalla teiltä kettään näkkee. Taitaa ylleenä tuolta naapurikunnasta käyvä talomyyjä, jos on tarvista.

– Vai niin, Pipsa naurahti. – Meidän pitäisi sitten varmaan tehostaa täällä markkinointia.

– Tanelin minä kyllä tiän, mutta...

Nainen tarkasteli Pipsaa kysyvänä.

– Siis minun isäni, Taneli Kotiviita. Minä olen Pipsa Kotiviita.

Pipsa jätti mainitsematta, että oli välillä ollut Varsola. Reima oli uusissa naimisissa, kumppaninaan uusi rouva Varsola. Kotiviidaksi palaaminen oli ollut itsestäänselvää, hän oli laittanut sukunimenvaihdoksen vireille heti, kun avioerosta oli sovittu.

Nainen kassalla ilahtui, esitteli itsensä Sirkka Hiltuseksi, sivulauseessa lossikahvilan omistajaksi, ja silmäili Pipsaa kiinnostuneesti.

– Vai Pipsa, Anjan ja Tanelin tyttö, no katoppas. Oon tainnut sinut jo ihan pikkutyttönäkkii nähä, äitis kanssa. Ja sinulla on sisko, teitä oli kaks työntötyllerötä?

– Niin on, Pipsa hymyili. – Pulmu ja minä. Pulmu on meistä nuorempi.

Vain puolitoista vuotta mutta kuitenkin. Lapsena ikäerolla oli vielä merkitystä, ainakin sen verran, että he olivat koulussa eri luokilla, Pipsa yhtä ylemmällä. Aikuisina he olivat käytännössä samanikäisiä, aika tasoitti ikäerot.

– Eli sinnuun voi sitten ottaa yhteyttä, jos joku haluaa myyä talon tiältä Jylyhäsalamelta? Tai mökin?

– Totta kai.

Herkullisen kahvitte-lun päälle lossikahvilassa sai näköjään puolivahingossa edistettyä työasioitakin.

– Tuossa ilimotustaululla taitaa meillä olla sen toisen välittäjän yhteystiedot, Sirkka sanoi ja osoitti ovelle päin. – Naapurikunnasta Vaialaisen. Jossain siellä kaiken muun lippulappusen keskellä. Teiän mainosta ei oo vissiin koskaan ollu.

– Ihanko totta? Pitäisikö laittaa saman tien, jos siis sopii?

– Sinne vuan sekkaan. Minä yritän vanahaks männeitä lappusia napsia pois silloin tällön, mutta tämmösethän ne ei vanhene?

– Jos laitan vaikka käyntikortin nyt, voin käydä toisen kerran tuomassa kunnollisen ilmoituksen.

– Jo vain passaa. Nastoja on tiällä kassalla lissee, jos on sieltä sattunna loppummaan.

Pipsa kiitti vielä kerran vinkistä ja lupasi palata paremman ilmoituksen kanssa. Harmi, ettei hänellä ollut mukana mitään kunnollisempaa ilmoitustaululle laitettavaksi. Mutta oli käyntikortti toki parempi kuin ei mitään.

Hän kaivoi lompakosta pienen keltaraitaisen pahvikortin, se oli melko uusi. Hänen toimistopöytänsä ylimmän laatikon käyntikorttipinkka oli vajunut vasta vähän.

Kyläläisten jättämien viestien kirjo ilmoitustaululla oli sangen laaja. Nuohousta, valokuvausta, pitopalvelua. Oste-taan soutuvene, myydään peräkärrä. Sähkötyöt, maalaus-palvelu, ompelimo, metsäammattilainen. Yhdelle kylälle mahtui näköjään monenlaista.

Pienen etsiskelyn jälkeen Pipsa löysi Vaialaisen Kiinteistön-välitys LKV Oy:n ilmoituksen. Myynnissä oleva perämoottori

oli jättänyt Vaialaisen Kiinteistönvälityksen puoliksi peittoonsa.

Vaan olipa naapurikunnan kollega kuitenkin onnistunut levittämään liiketoimensa tänne. Ei se kiellettyä ollut, mutta ihan hiukkasen Pipsasta tuntui kuin joku olisi astunut heidän reviirilleen. Toisaalta hän itse oli juuri tulossa välittämästä pientä omakotitaloa samaisen välittäjän kotikunnasta, joten ei auttanut valittaa. Kiinteistönvälityksen ei tarvinnut noudattaa kuntarajoja, ja hyvä niin.

Mutta kilpailutilannetta voisi korjata. Pipsa kiinnitti nastalla käyntikorttinsa ilmoitustaulun yläosaan paikkaan, johon arveli useimpien taulua tutkivien vilkaisevan. Jospa hän pääsisi välitystöihin tälläkin kylällä. Hänelle seutu oli vielä vieras, mutta pitäisi muistaa kysyä isältä, millaista kauppaa Jylhäsalmella oli tähän mennessä käyty.

2

Pipsa napsautti näppäimistölle viimeisen enterin, ja Kiinteistönvälitys Kotiviidan, Laillistetun Kiinteistönvälitys Osakeyhtiön nettisivut oli sillä päivitetty, ja kaikkien kohteiden tiedot ajan tasalla. Yhden kerrostalohuoneiston hintaa oli yksimielisesti toimeksiantajan kanssa laskettu muutama tonni. Yleensä sellaista ei kepein perustein tehty, mutta tässä tapauksessa se oli perusteltua.

Asunnon omistaja oli aluksi vastoin Kiinteistönvälitys Kotiviidan arviota väen vängällä halunnut kohteelle korkeamman myyntihinnan. Pipsa ja isä olivat keskenään pohtineet, miten suhtautua. Kun keskustelu ei auttanut, annettiin asiakkaan pitää päänsä. Eikä todettu *mitäs me sanottiin*, kun niinhän siinä kävi, että liian korkealle asetettu lähtöhinta karkotti ostajaehdokkaat.

Hinnan alennus tuli sikäli myöhään, että vahinko oli osittain tapahtunut. Jos asuntoa roikotettiin myynnissä liian kovaan hintaan, ostajilla heräsi kysymys, mikä siinä oli vikana, kun se ei mennyt kaupaksi. Eivätkä he tulleet enää katsomaan hinnan alennuksen jälkeen.

Toki Kotiviidalla oli vielä käyttämättömiä konsteja asunto-osakkeen myynnin edistämiseksi. Ensimmäisenä Pipsa ja isä kontaktoisivat kaikki asuntoa aiemmin katsomassa käyneet, kyselisivät kuulumiset ja kertoisivat

hinnanmuutoksesta. Joskus se toi tulosta, joskus ei. Joskus kaupat syntyivät siitä asunnosta, joskus jostain toisesta.

Mukavampi päivitettävä oli ollut rivitalokaksion ilmoituksen poistaminen nettisivuilta. Myyjä oli hyväksynyt ostotarjouksen. Periaatteessa jotain voisi vielä tulla viime metreillä väliin ennen lopullisten kauppakirjojen laatimista, yleensä kuitenkin ei.

Isä istui työtuolinsa reunalla ja pyöritteli avainnippuaan. Vasta parturoiduissa tummissa hiuksissa kulki harmaita juovia, luonnostaan piirtyneitä. Mökillä kevättalven pilkkijäillä tarttunut rusketus haalistuisi kasvoilta vasta syyspimeällä.

– Ootko lähdössä? Pipsa kysyi.

– En oikein tiiä tohtisko tästä. Jos vaikka jottain vielä tullee.

– Jos tulee, niin minä olen täällä, Pipsa huomautti. – Niin että aivan hyvin voit lähteä.

Isä nyökkäsi, huokaisi, mutta avainnippu kilisi edelleen ympyrää.

– Oletko äidin luo menossa? Pipsa kysyi.

– Joo no. Aattelin pyörähtää kotona ensin. Jos vähän vaatetta vaihtais ja haukkais jottain.

Isällä oli töissä aina yllään puvuntakki, kauluspaita ja kravatti, oli sitten helle, pyry tai kaatosade. Isä oli siinä suhteessa vanhan liiton miehiä, asiallisuus ennen kaikkea. Kaikkein kuumimpaan kesäaikaan jousto saattoi löytyä lyhythihaiseen kauluspaitaan tai jopa solmiottomaan päivään asti.

Pipsa oli sen sijaan huomannut siirtyneensä ison pykälän epävirallisempaan pukeutumiseen päin verrattuna aikaan kaupungissa, isomman kiinteistönvälitysfirman palveluksessa. Siellä jakkupuku tai vastaava oli ollut suorastaan

oletuksena, Kotiviita LKV:n linja oli nyt uuden osakkaan myötä huomattavasti väljempi. Tänäänkin hän oli aamulla kysynyt peilikuvaltaan, olivatko siistit joustavat housut ja mukava vaalea neule sopiva työasu. Peilikuva oli nyökännyt tyytyväisenä.

– Ei sinun tarvitse käydä äidin luona joka päivä, Pipsa muistutti isälle niin lempeästi kuin osasi. – Jos et jaks. Ja vaikka jaksaisitkin, niin voit välillä tehdä jotain muuta.

– Ei tässä mittään ihmeitä, kyllä minä käyn. Jos vaikka iltaruuan aikaan menis. Niin ei tarvihe hoitajien syöttää. Siitä vois sitten mökille mennä, yötäkiä ehkä olla.

Tästä oli puhuttu monet kerrat. Pipsa ymmärsi kyllä, että isällä oli huono omatunto, jos hän ei joka päivä käynyt äidin hoitokodissa. Mutta tarvitsiko hänen silti itseään uuvuttaa? Äiti ei suurella todennäköisyydellä edes ymmärtänyt tai ainakaan muistanut mitään isän käynneistä.

Lähellä Korkealan-kotia sijaitseva mökki oli osoittautunut tärkeäksi paikaksi tässäkin uudessa tilanteessa. Isällä oli aina ollut tapana käydä siellä myös yksin, olla yötäkin. Mökillä äidin poissaolo ei tuntunut niin tyhjältä kuin kotona.

– Jos minä menen huomenna? Pipsa ehdotti. – On sitten sinun vuoro huokaista.

Isä nyökkäsi ja teki lähtöä tummanruskea työsalkku kädessä. Äkillinen sääli pusersi Pipsan rintaa. Rypyt isän silmäkulmissa olivat syventyneet, naurunryppyjen sekaan oli ilmaantunut toisenlaisia uurteita. Isä ei taatusti ollut suunnitellut tällaista asumisjärjestelyä eläkevuosiksi, saati jo vuosiksi sitä ennen. Ei kukaan heistä ollut.

Pipsa nousi ja halasi, isä kiepautti vapaan kätensä hänen ympärilleen nopeaan rutistukseen. Lohtua välittyi, sanoja ei tarvittu.

– Kerro äidille terveisiä, Pipsa sanoi vielä isän perään.

– Kerrotaan. Ja että se Huttusten kaksio mäni jo näin äkkiä kaupaks.

Pipsa seisoi aloillaan ja katseli, kuinka isän selkä hävisi ulos ovesta ja kääntyi kohti parkkipaikkaa. Isä oli ottanut tavaksi kertoa äidille firman työkuulumiset, selostaa tarkasti kohteet ja toimeksiantojen kiemurat. Sillä tavoin oli aina jotain aihetta yksinpuhelulle, aihepiiristä, jonka äitikin tunsu. Ei tarvinnut istua tuppisuuna tai keksiä tikusta asiaa.

Pipsan mieleen juolahti ensimmäistä kertaa, että ehkä siinä oli yksi syy, miksi isä jarrutteli eläköitymistään. Mistä hän sitten enää puhuisi äidin kanssa? Tai siis äidille.

Pipsa sulki kiinteistövälityksen ulko-oven perässään. Komea vaalea kivitalo Korkealan keskustassa oli alun perin ollut pankkirakennus. Se oli jo vuosikymmeniä sitten saneerattu liikerakennukseksi. Kiinteistövälitys ja kultasepäntiike olivat naapuruksia entisen pankkisalin paikalla. Vanha pankkiholvi oli sopivasti Korkealan Kellon ja Kullan käytössä, katto korkealla ja tuulikaappi ja ulko-ovi yhteinen.

Talon toisessa päädyssä entisessä pankinjohtajan työhuoneessa parturoitiin nykyään hiuksia ja hoidettiin kauden, äidin ja tyttären yhteisessä salongissa. Talossa, jossa muinoin oli haettu lainaa, talletettu ja nostettu rahaa, oli nyt näppärä kokoelma paikallisia perheyriksiä.

Pipsa oli jäänyt toimistolle hoitamaan Huttusten kaksion ja jo edellisellä viikolla allekirjoitetun talokaupan viimeisiä asioita. Toimeksiantajat ja kodinetsijät saattoivat nähdä kiinteistövälittäjän vain esittelyjen järjestelijänä, mutta tosiasiassa isoimman palan työaika haukkasi toimeksiannon ja kaupanteon eri vaiheiden dokumentointi.

Isää ei ollut näkynyt ohvisella enää iltapäivällä, eikä Pipsa kysellyt hänen peräänsä. Isä oli hiljalleen alkanut uskoa, että hän todella voi tehdä vain osan viikkoa.

Hassua, miten mies, joka niin pitkään oli puhunut osaaikaeläkkeelle jäämisestä ja työtuntien vähentämisestä, ei kuitenkaan millään meinannut osata luopua työstään. Pipsa oli puoliväkisin passittanut isän muutaman kerran tiehensä toimistolta pyörimästä. Viesti oli vähitellen alkanut mennä perille.

Pipsa istahti kiinteistöväilyksen keltavalkoisilla tunnusväreillä teipattuun autoon ja huokaisi. Oli kieltämättä tyhmää ajaa niin lyhyt kotimatka autolla, aivan hyvin hän olisi voinut kävellä tai pyöräillä. Mutta työauto taloyhtiön parkkipaikalla antoi mahdollisuuden nopeisiin lähtöihin. Tosin hän taisi huijata itseään siinä asiassa. Milloin muka niin kiire olisi, ettei ehtisi ensin kipittää toimistolle. Korkealassa oli lyhyt matka joka paikkaan, jos aiempaan kaupunkielämäänsä vertasi.

Pipsa vilkaisi vielä puhelinta ennen kuin starttasi kohti kotia. Amanda ei ollut laittanut tänäänkään viestiä. Järjellä ajateltuna Pipsa tiesi kyllä, ettei hänellä silti ollut mitään syytä huoleen. Vaihto-oppilasvuoden ensimmäisinä viikkoina Amandalta oli tullut viestejä tiheämmin, käytännössä päivittäin, mutta nyt Amanda oli jo tempautunut ranskalaiseen elämänmenoon. Äidille viestittely ei kuulunut enää päiväohjelmaan. Se oli tietysti hyvä asia, vaihtovuoden tarkoituksena oli itsenäistyä.

Silti ikävä kaiheresi, ja tuokion verran Pipsa harkitsi videopuhelun soittamista. Amandan ilmeestä näkisi heti, oliko hänellä kaikki ok. Mutta tietenkin olisi ja sitä paitsi Ranskassa saattoi vielä olla lukiopäivä menossa. Pipsa sujautti puhelimen laukkuun. Äidin huoli, se ylsi toiselle

puolelle Eurooppaa saakka. Oli ihan hyvä, ettei Amanda saanut siitä reaaliaikaista päivitystä, vaan eli täysillä omaa vaihtariarkeaan.

Kotimatalla Pipsa mietti Amandan kotiinpaluuta vasta vuodenvaihteessa. Oli jäänyt auki, tulisiko Amanda Korkealaan asumaan vai viettäisikö tämä viimeisen lukiovuoden kaupungissa isänsä luona. Vai peräti muuttaisi omaan kotiin? Jälkikäteen ajatellen heidän olisi kannattanut sopia alustavasti joku näistä vaihtoehdoista, mutta Amanda ei ollut halunnut tehdä kauaskantoisia kotimaan päätöksiä, kun oli vasta lähdössä.

Sen ikäiselle vuosi oli pitkä aika elämästä. Epäselvyys tuntui silti Pipsasta ikävältä, aivan kuin jotain tärkeää olisi koko ajan kesken. Porraskäytävässä kotiovea avatessaan hän tuli ajatelleeksi, että saattoi tosiasiaassa olla ainoa, jolla asia oli omassa päässä kesken. Ehkä Amanda oli jo omin päin päättänyt, mitä tekisi. Tai osasi olla ajattelematta koko asiaa. Ja koska Amanda olisi Suomeen palatessaan täysi-ikäinen, äidillä ei olisi Amandan päätöksiin oikeastaan nokan koputtamista, korkeintaan maksajana.

– Kotona ollaan! Pipsa huhui Kustille eteisestä.

Hän huomasi huhuilun turhaksi jo tipauttaessaan työkengät jalasta naulakon alle. Kusti oli jättänyt eteisen ilmoitustaululle lyhyen viestin. Jalista. Pipsa hymähti. Hän olisi kaivannut vähän lisäinfoa, kuten että kenen kanssa, urheilu- vai rantakentällä vai jossain muualla, moneltako aikoi tulla ja oliko syönyt ennen lähtöä. Täytyi silti olla tyytyväinen, tämä yhden sanan tiedote oli Kustilta hyvä saavutus, tiivistä informaatiota.

Itse asiassa, Pipsa tuumi, kun avasi jääkaapin, mitä hän niillä lisätiedoilla olisi tehnyt? Lasagne oli näemmä syöty,

kokonaan. Kusti oli sentään yläkoululainen. Tuli käske-
mättä ajoissa kotiin, viimeistään nälkä ajoi.

Kusti oli ollut yhtäältä innostunut, toisaalta harmissaan Korkealaan muutosta. He olivat vuosien saatossa poru-
kalla ja välillä lapset keskenäänkin viettäneet paljon aikaa Korkealan-mummolassa, ja Kusti oli viihtynyt siellä aina. Mummun ja ukin luo oli kiva tulla lellittäväksi, tienoo oli tuttu ja kavereitakin muutama valmiina.

Entisten kavereiden, koulun ja harrastusten jättäminen ei silti ollut läpihuutojuttu. Ei ollut montaa päivää siitä, kun Kusti oli taas kysellyt, jäisivätkö he tähän kämppään asu-
maan vai muuttaisivatko johonkin toiseen. Etukäteen kun oli ollut puhe, että kerrostaloasunto oli vain väliaikainen koti, kunnes rauhassa katseltaisiin pysyvämpää.

Pipsa oli joutunut selittelemään, kuinka oli ollut kiirettä ja kaikenlaista, eikä sopivaa uutta kotiehdokasta ollut vielä löytynyt. Kusti tyytyi selitykseen toistaiseksi, mutta var-
misti, että kuuluuhan hänenkin olla sitten mukana päät-
tämässä. Pipsa vakuutteli, että näin oli tarkoitus. Ja toivoi kovasti, etteivät he olisi mahdollisista uusista kodeista täysin erimielisiä.

Lasagnea ei siis enää ollut, joten Pipsa nappasi suurim-
paan nälkään jääkaapista pari riisipiirakkaa. Tarkisti, että ne olivat kutakuinkin syötävässä kunnossa ja mutusteli niitä seisaallaan keittiön ikkunan ääressä. Kerrostalokolmio oli ihan kiva, pinnat siistit ja rakenteet kunnossa. Saman rapun muut asukkaat olivat rauhallisia naapureita, ei ollut ilmennyttä mitään häiriöitä tai hankaluuksia. Mutta ei tämä aivan oikeasti kodilta tuntunut.

Johtuiko se oman pihamaan puutteesta? Taloyhtiön piha oli aika iloton, pelkkä pieni pläntti nurmikkoa ja pari kituvaa

pensasta. Tai siitä, että Amanda puuttui toistaiseksi joukosta eikä hänelle ollut kolmiossa omaa huonetta odottamassa? Vai siitä, ettei Pipsa ollut tosiasiassa antanut itselleen lupaa asettua kotoilemaan? Hän odotti aivan samoin kuin Kusti, että oikea uusi koti vielä löytyisi.

Pipsa palasi toiveikkaana jääkaapille, mutta se ei ollut täyttynyt itsestään sinä aikana, kun hän oli syönyt riisipiirakat. Hän kaatoi itselleen lasillisen ovilokerosta löytynyttä tuoremehua ja otti seinäkoukussa roikkuvan pienen lehtiön esille. Jääkaapin täyttävästä ostoslistasta tulisi pitkä.

3

Pipsa luki näytöltä kerrostalo-osakkeen esittelyä läpi vielä kerran. Faktat olivat kohdillaan, varmistettu ja tarkistettu, mutta omalle tekstilleen tuli helposti niin sokeaksi, että ilmiselviä ja hölmöjä virheitä saattoi jäädä huomaamatta.

Kaupungissa hänen aiemmassa työpaikassaan sitä ongelmaa oli torpattu luettamalla aina julki tulevat tekstit ensin kollegalla. Samalla siinä tuli oppineeksi toisen tavoista ilmaista asioita. *Rauhallinen sijainti* ja *muuttovalmis* olivat Pipsan mielestä selkeitä huomioita, *kotien kuningatar* ja *tosiremppeleiden unelma* eivät, niistä hän sai melkein näppylöitä.

Joitakin näkökulmia hän oli lainannut omaan käyttöönsä, joidenkin kohdalla kertonut kollegalle, miksi ei kirjoittaisi niin. Se toimi yleensä hyvin, kun kaikilla oli kuitenkin yhteinen päämäärä, nopea ja tehokas myyntityö. Isossa toimistossa itse hankitun toimeksiannon kaupoista tienasi parhaiten, mutta myös toisten toimeksiantoja sai myydä. Niissä palkkio kuitenkin jaettiin toimeksiannon hankkijan ja kaupat tehneen kesken.

Enää Pipsan ei tarvinnut miettiä, kenen hankkima toimeksianto mikäkin oli, Kiinteistöväylitys Kotiviita LKV Oy oli nyt isän ja hänen yhteinen yritys.

Isä oli toimiston takahuoneessa nauttimassa mikro-arterialounasta ja selaamassa alan ammattilehteä. Pipsa olisi

tietysti voinut tuikata esittelytekstin isälle. Aluksi hän oli jonkun kerran tehnytkin niin, mutta todennut sitten, ettei siitä ollut juuri hyötyä. Oikein on hyvä, oli isän vakio-kommentti.

Oliko isä nuorempana ollut tarkempi? Kenties, mutta saattoi olla niinkin, että hän luotti Pipsan ammattitaitoon niin vahvasti, ettei uskonut mitään oikaistavaa löytyvän. Pipsa kallistui mieluummin jälkimmäiseen.

Osakehuoneisto oli ylimmässä, kolmannessa kerroksessa, taloyhtiössä oli tehty kaikki suuret remontit viimeisen viiden vuoden aikana, katto, putkisto, yhteiset tilat. Erittäin olennaista tietoa ostajalle, mutta tosiasiaa monet asunnonkatsojat hyppivät taloyhtiön perusasioiden yli ja siirtyivät suoraan asunnon nippelitietoihin.

Pipsan ajatus katkesi, kun puhelin pirisi. Isän kännykkä soi samalla ilmoja halkovalla kilinällä kuin lankapuhelimet edellisellä vuosituhanella.

– Se on semmonen äänimerkki, joka hälyttää tämänikäisellä selekäytimissä asti, isä perusteli aina, kun Pipsa yritti ehdotella kilinän vaihtamista hillitympään. – Sen kuule kuulee vaikka toisessa piässä talloo pytyllä istuis. Se soi sillä tavalla, että jollakin on langan toisessa piässä oikeesti asiaa.

Langanpa hyvinkin, Pipsa huokaisi huvittuneena ja kuunteli toisen kilinäsarjan ennen kuin isä vastasi. Ei sentään kiiruhtanut pytyltä puhelimeen, vaan nieleskeli mikro-aterian ääressä suunsa tyhjäksi.

– Kiinteistönvälitys Koti ja Viita, Kotiviita puhelimessa.

Pipsa nosti katseensa, isä virnisti hänelle takahuoneesta ja iski silmää. Piti sitten taas vastata noin, vaikka virallinen nimi oli Kiinteistönvälitys Kotiviita LKV Oy.

Isä kuului ensin vaihtavan muutaman sanan kuluneen viikon säästä. Kyllä vain, sitä perinteistä, aurinkoa ja sadetta vuoron perään. Sellaista se usein kevätaikaan oli.

– Niihän se on, vaimo ei vaihtamalla parane, koti voi parantua paljonni, isä hekotteli.

Pipsa hymyili itsekseen, isä ei taaskaan malttanut olla jakamatta kiinteistönvälitysviisauksiaan.

– Nonniin, kerroppa.

Isä oikaisi selkensä ja vetäisi eteensä kuulakärkikynän ja muistilehtiön. Pipsaa hymyilytti isän terhakka ilme, aivan kuin soittaja olisi videopuhelun päässä tai paikan päällä.

– Asuintalo ja piharakennuksia, isä toisti ja raapusti lehtiöön. – Perunamaa, kasvimaa, vesiossuuskunnan vesi.

Pipsa yritti sulkea korvansa ja palata takaisin esittelytekstin pariin, mutta isän ääni oli pienessä toimistossa aika kantava.

– Pari hehtaaria. Kyllä, se on parempi kuin vaivaset parituhatta neliötä, ilman muuta. Ja tämä oli missä päin?

Pipsan silmiin tarttui tekstistä näppäilyvirhe, kellarikomeron sijaan hän oli näköjään naputellut kelarrikomero. Ei paha, mutta virhe silti.

Kun kellarikomero oli kunnossa, Pipsa jatkoi eteenpäin entistä tarkempana. Jos yksi virhe löytyi, sille saattoi löytää kaverin. Kylpyhuoneen varustus, pesukoneliitäntä, lattialämmitys, wc-istuim...

Samassa Pipsa vaistosi äkillisen muutoksen isän äänen sävyssä.

– Ai niin Jylyhäsalmella?

Pipsa nosti silmänsä kylpyhuoneen varustuksesta. Isä oli pudottanut kynän poikittain lehtiön päälle, nojasi tuolin selkänojaan ja työnsi ajatuksissaan mikroateriaa kauemmas itsestään.

– No nämä on vähän tämmösiä niin. Mielellään kyllä, kauppaahan sitä tekis niin paljon kuin pystyis, mutta meillä on just nyt aika haipakkaa. Lomat pyörii ja mökkikauppa kuumana. Että ehkä ei nyt pystytä.

Pipsa kapsahti ylemmäs koneensa äärestä. Siis mitä että? Sanoiko isä asiakkaalle, että ei oteta toimeksiantoa?

– Naapurikunnassa on se Vaialaisen välitys. Juu on. Luotettava kaveri, tunnettu pitkät ajat. Soittele sinne, niin.

Ja vielä suositteli soittamaan toiselle välittäjälle! Pipsa ponnahti seisaalleen ja huitoi isälleen kaksin käsin, mitä ihmettä nyt!

Isä vilkaisi takahuoneesta Pipsaa, huitaisi kädellään takaisin, että äläpä nyt. Käänsi vielä puolittain selkensäkin.

Pipsa kiersi työpöytänsä ja kipitti takahuoneeseen.

– Mitä sinä nyt? Pipsa suhahti ja levitteli käsivarsiaan.

Vaikka Kiinteistöväälitys Kotiviidalla meni kohtuullisen hyvin, ei heillä niin paljon asiakkaita ollut, että uusia kannattaisi ovelta käännäyttää. Tai puhelimesta.

Isä vilkaisi häntä ärtyneenä ja käänsi selkäänsä vielä pari piirua toiseen suuntaan.

– Toisen kerran sitten, niin. Onnea matkaan, varmasti hyvät kaupat tulee. Selevä. Terve.

Isä laski puhelimen pöydälle, tarttui lusikkaan ja upotti sen mikrokanakeittoon aivan kuin puhelussa ei olisi ollut mitään ihmeellistä.

Pipsa tuijotti isää ällistyneenä. Ei ottanut toimeksiantoa, ei tapansa mukaan kerrannut Pipsalle, mitä puhelimesta oli puhuttu, ei sanonut yhtään mitään. Oli kuin minkäänlaista puhelua ei olisi tullutkaan.

– Mikä juttu tuo oli? Pipsa kysyi. – Siis ihan oikeastiko sanoit jollekin, ettei me oteta? Ei käydä edes katsomassa?